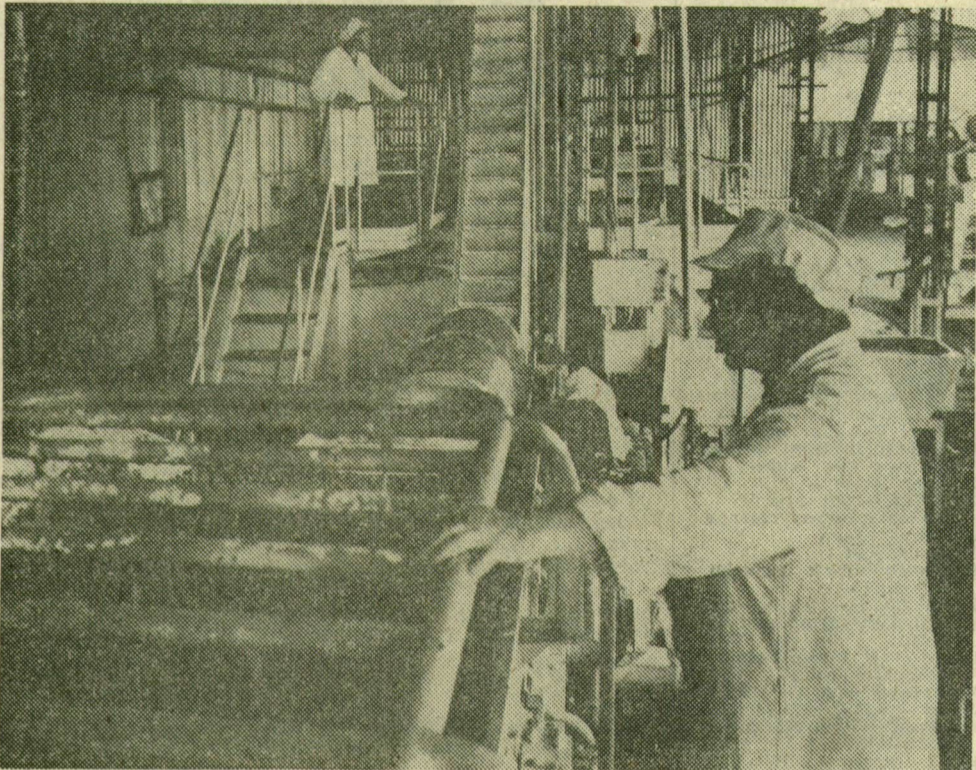

Szezon, eső, borsó

Három műszak a konzervgyárban

Tegnap, szombaton is három műszakban dolgozták föl a beérkező zöldborsót a Szegedi Konzervgyárban

„Ez a szezon is jól kezdődik” — mondhatnák rezignánsan a konzervgyáriak. Hiszen másfél hete, június 9-én kapták az első borsószállítmányokat. Akkor a szárazság miatt fájt a fejük. Hiába, gyorsan öregszik a borsó, ami alig kapott esőt mostanában. Aztán megjött az áldás, s nem éppen a legjobbkor, már ami a borsót illeti. A hét elején két napig egyáltalán nem kaptak szemet: a gépekkel nem lehetett rámenni a földekre, leállt a betakarítás a sok eső, a fölázott talaj miatt. Szerdán végre ismét megkezdődött a betakarítás, s szombaton reggel 6 óráig összesen 69,1 vagon szem érkezett be a gyárba, földolgozásra, amiből 122 vagon készrút állítottak elő.

Háziasszonyi, családi mércével mérve természetesen jókorának tűnik ez a mennyiség. A konzervgyárban azonban nem kimondottan sokallják, hiszen eddig idei tervüknek csupán 16 százaléka sikerült teljesíteniük zöldborsóból. Márpedig a borsó sok szempontból meghatározó a számukra. Ahogy an ifj. Bagó János, az üzemgazdasági osztály vezetője mondotta tegnap: „Szeretjük a borsót. A szezon első olyan terméke, ami nagy mennyiséget ad. Ha jól üt be, már nagy bajunk nem lehet az adott évben.”

Nos, az idén jobban is „beüthetett” volna a borsó. Sajnos, az időjárás ennek a növénynek sem kedvezett, s a mostani esők is inkább gondokat okoznak, mintsem hasznal járnak. Mert igaz, hogy a csapadék még na-

gyon jól jön számos, később érő növénynek, ám a borsó betakarítását alaposan megnehezíti. (A gyárban egy kissé abban is bíznak, hogy Orosháza felé például kedvezőbb idő jár. Hiszen legnagyobb szállítójuk az Orosházi Állami Gazdaság. Szerződött, 850 hektár borsótermő területükből 550 az orosházi gazdaságban van, ahonnan 250 vagon szemet várnak.

Szóval nem kezdődött kimondottan jól a konzervgyár számára a szezon. A hét elején, hétfőn és kedden naponta mintegy 4 millió forint termelési értékük esett ki a szállítások elmaradása következtében. Aztán sikerült föltornásniuk napi termelési értéküket 5 millió forint fölé. Június 18-án — három műszakban — már 37 vagon készterméket állítottak elő. A továbbiakban is szeretnének legalább ennyit gyártani, naponta. Ezért is dolgoztak tegnap, szabad szombatjukon is teljes kapacitással, három műszakban. S dolgoznak ma is, ugyanígy. Sőt, ma, vasárnap este Borsod megyei fiatalokat köszöntenek a gyárban. Mintegy százan jönnek, KISZ építőtáborba. Nyolc héten át négy turnusban segítik majd a gyár munkáját.

De maradjunk a szabad szombatoknál. Hiába az ötnapos munkahét, a borsó nem várhat. Így aztán abban állapotodott meg a gyár kollektívája, hogy a szezonban hat szabadszombaton dolgoznak, s ennek fejében karácsony és újév között szabadságot kapnak. Emellett két kommunista műsza-

kot is a szezonra eső szabad szombatokra ajánlottak föl. (Kivéve a téemkásokat, akik tavasszal dolgozták le a rájuk eső szabadszombatokat, amikor a szezonra készítették föl a gépeket.) Ha szükséges, természetesen vasárnap is dolgozni fog a konzervgyár. Úgy, hogy nagyon szigorúan kell gazdálkodniuk a túlóra-pénzekkel. Ezért arra törekednek, hogy vasárnaponként csak a legszükségesebb emberek legyenek bent, s hogy annyi munkát hagyjanak vasárnapra, amennyi a folyamatok termeléshez — multhatatlanul szükséges. Vagyis vasárnaponként befejezik a szombati műszakban elkezdett munkafolyamatokat, s előkészítik a hétfői műszaknak a munkát.

Jó szervezésre is szükség van tehát a jó eredményhez. Ahhoz, hogy minél kevesebb költséggel produkálják a terveik szerinti mennyiséget. Mert a minőséggel — úgy tűnik — egyelőre nincs baj.

Sz. I.

Hétfőtől

Zenei tábor Csongrádon

Hagyományosan ilyenkor, a tanév befejezése után rendezi meg a Jeunesses Musicales, a megyei tanács vb művelődésügyi osztálya és a csongrádi zeneiskola a zeneiskolai és zeneművészeti szakközépiskolai tanulók zenei táborát Csongrádon. Programját aszerint tervezik, hogy segítsék a hangszeren tanuló tehetséges, szorgalmas fiatalok felkészülését zenei pályákra, ugyanakkor fórumot biztosítsanak zenepedagógusok továbbképzéséhez is. Egyéni hangszerképzés és a kamarazenei foglalkozások mellett jut idő koncertekre, más kulturális rendezvényekre, sportra. Az évenként más-más tanszakra meghirdetett tábor, meghívott művésztanárok irányításával, a tapasztalatok szerint eredményesen készíti fel résztvevőit az országos tanulmányi versenyekre is.

Holnaptól, hétfőtől immár tizenegyedik alkalommal randevúznak egymással művésztanárok és növendékek Csongrádon. Június 21. és 30. között délelőttöként egyéni hangszeres és kamarazene-órák szerepelnek a programban, délutánonként gyakorlat, zenehallgatás, sport, kirándulás, esténként hangversenyek vagy zenekari próbák. Június 25-én Gal-

Hírünk a világgazdaságban

Most, hogy külkereskedelmünk szerepéről egyre több szó esik, gyakran hallunk különféle kooperációkról. Legutóbb a BNV adott okot erre.

De mit is értünk ezen az együttműködési formán? Sokfelét: a bérmunkától az alkatrészszállításokon át a közös fejlesztéseken át a közös fejlesztéseken át a közös megosztott gyártásig, a közös harmadik piaci exportig mindenféle együttműködést a kutatásban, a kísérletezésben, a licenctorgalomban, a gyártásban és az értékesítésben. Az ENSZ európai gazdasági bizottsága is tágan értelmezi a kooperációt: minden kooperáció, ami hosszú távú kapcsolatot teremt és nem kizárólag export-import szállításokból áll. Tehát ide sorolható a közös piackutatás vagy a bérmunka is, kiváltképp, ha az szervezési tapasztalatok átadásával párosul.

1.

Ezek után nézzük, hogy milyen szerepet tölt be a kooperáció a magyar népgazdaságban, külkapcsolataink formálásában? A legfontosabb termelési együttműködések a KGST-beli partnerekkel, elsősorban a Szovjetunióval alakultak ki. Ezeknek a két- és sokoldalú gyártászakosítási és kooperációs megállapodásoknak egyike-másika az egész népgazdaság vérkeringését serkentheti, fontosságuk alapvető az ipar nyers- és alapanyag-ellátásában. Szocialista partnereinkkel bonyolított árucseré-forgalmunkban — a kooperációs termékek részaránya egyes ágazatokban — például a gépiparban — meghaladja az 50-60 százalékot.

A kelet-nyugati gazdasági együttműködés terén valóságos kooperáló „nagyhatalomnak” számítunk. Az ipar termelési szerkezetének átalakításában egyre jobban igyekezünk kihasználni a tőkés cégekkel létrejövő kooperációk előnyeit. Az ENSZ már említett szervezete, az EGB egyik friss statisztikája szerint csaknem kétezer

kooperáció épült ki a szocialista közösség és a tőkés világ vállalatai között. Ennek felében, tehát legalább ezerben érdekelték magyar vállalatok. A legtöbb kooperáció, mintegy négyszáz, nyugatnémet cégekkel alakult ki, de igen sok termelési együttműködésben osztrák, svájci és skandináv üzemek a partnereink. Az utóbbi időben jó néhány szerződést kötöttek a magyar vállalatok amerikai vállalkozókkal. Más ország vállalataival viszont nehéz ilyen közvetlen kapcsolatokat kiépíteni, így a lehetőségekhez képest jóval kevesebb a kooperáció olasz, angol és japán gyárrakkal.

A kohászatban és a gépiparban, ezen belül is a szerszám- és a mezőgazdasági gépgyártásban, valamint az alkatrészgyártásban a legtöbb termelési együttműködés eredményes. Mind több építőipari és mezőgazdasági üzem vállalkozik a cseppet sem kockázatmentes közös termelés megszerzésére tőkés partnerekkel. Korábban sok könnyűipari kooperáció is létrejött; ezek közül jól ismertek a Triumph, a Felina vagy a Levi's Strauss együttműködések, de az utóbbi egy-két évben nehezebb kooperáló partnert találni ebben az iparágban.

Többnyire sikeres kooperációkról olvasunk, hallunk. Pedig nem minden ígéretes vállalkozásnak induló termelési együttműködés váltja be a hozzá fűzött reményeket, olyanra is akad példa, amelyik megbukott. Nemrég egyik vállalatunk osztrák céggel szerződött az építőiparban eddig hiánycikknek számító padlókiegyenlítő paszta közös gyártására. A honosítás megtörtént, a próbát azonban nem állta ki a külföldön oly népszerű, hatásos, jó minőségű termék. Hogy miért? Mint ahogy a paszta nem szereti a napsütést, az osztrák partner külön előírta, hogy ott, ahol használgják, az ablakokra védőernyőt kell szerelni. A pasztát sok helyen kipróbálták Magyarországon, de egyetlen alkalommal sem tartották be a technológiai előírást. A magyar építőmunkás úgy gondolta, a nap sugarai sem neki, sem a pasztának nem árthatnak. Ez utóbbiban tévedtek, s így a paszta közös gyártásából nem lett semmi. Ebből is látható: a figyelmetlenség, a lazaság fékezőerő a sikeres együttműködésekben. Emellett háttérpári hiányosságok gátolják a kooperációk szélesebb körű kibontakozását. Gyakran a szükségesnél magasabb az importhányad, ezért a közös munka — legalábbis az első két-három évben — nem hozza meg a várt hasznot.

2.

Külkereskedőinket gyakran éri vád, hogy nem elég körültekintőek a piacon, rossz marketingmunkát végeznek,

s ezért lefutott termékek licencet veszik meg. Mégsem ez a jellemző, inkább az, hogy a hozzánk eljutó új technológiák és eljárások adaptálása elhúzódik, sokszor öt-hat évig. Így, mire a sorozatgyártás megkezdődik, nemcsak a termék, hanem annak előállításí módja is elavul. Bár az sem tagadható, hogy nem mindig a legkorszerűbbet vesszük át. Ennek oka, hogy manapság a technikai-műszaki színvonal versenyt fut az idővel. A holnap technikáját az Egyesült Államok képviseli, a maít Nyugat-Európa, míg a kelet-európai országok a tegnapi és a ma közötti átmenetet. Természetes, hogy mindenki előbbre akar lépni, ezért igyekszik túladni a jelenleg alkalmazott eljárásokon. Annak átvétele viszont a rangsor alsó fokán elhelyezkedőnek érdeke, mert — bár sok szakember vitatja — átugrani egyik lépcsőfokot sem lehet.

3.

Hazánkban szűkebb keretek közé szorult az import.

A népgazdaság teherbíróképessége, az államháztartás pénztárcája nem teszi lehetővé az import fokozását, gyakran kell mérlegelni, fontossági sorrendet felállítani. A kooperációs együttműködés feltételei a világgazdasági válságjelenségek hatására megváltoztak, és sok külföldi partner a lassan beérő kooperáció helyett az azonnali fizető exportot részesíti előnyben. Ebben a helyzetben számunkra különösen fontos, hogy külföldön megbízható partnernek ismerjenek bennünket. Rugalmas-sággal, jó minőséggel, gondosabb és termelékenyebb munkával új partnereket szerezhetünk, s a régiéket megtartva, tovább bővíthetjük az együttműködést. A most alakuló vállalkozások és társulások, vállalatok előtt is nyitva áll a kapu. Néhányuk máris külkereskedelmi partnert keres találmányok, számítástechnikai programok, szervezési ismeretek értékesítéséhez vagy éppen kooperációkhoz. A kialakuló verseny remélhetően arra ösztönzi az ipari vállalatokat és szövetkezeteket, hogy az előnyös együttműködésekbe bújvítsék.

A Budapesti Nemzetközi Vásáron is több tőkés cég nyilatkozott úgy, hogy késő az együttműködésre. A Philips vezérképviselője például udvariasan többes szám első személyben fogalmazott így: „Nagyobbak a lehetőségek, mint amennyire azokat kihasználtuk”.

Sz. L.

Papírgyári védnökségi napok Szolnokon

Védnökségi napokat rendezett a hét végén a Szolnoki Papírgyár kiemelt állami nagyberuházásán dolgozó üzemek és intézmények fiataljai részére a KISZ Szolnok megyei bizottsága. A több mint húsz hazai tervező és kivitelező vállalat KISZ-szervezetének képviselői szombaton délelőtt a gyárban folyó rekonstrukciós munkákkal és a KISZ-védnökség eddigi eredményeivel ismerkedtek.

Mint a beszámolóban elhangzott, az ifjúkommunisták több jelentős kezdeményezéssel gyorsították meg a hatmilliárd forint értékű beruházás munkálatait. Így például a szolnokiak kérésére s a Ganz-MÁVAG KISZ-eseinek vállalása nyomán az újonnan épülő üzemcsarnokot, egyenként 15 tonnás fu-

tódaruját a budapesti nagyvállalat három hónappal a kitűzött határidő előtt az építkezésre szállította. E daruk használata a földmészterelésnek nagy lendületet adott, mivel az állványozási munkákat lerövidítették. A Gamma Művek KISZ-szervezete arra tett ígéretet, hogy a kazán és vizlágyító berendezésekhez szükséges műszereket fél évvel hamarabb — 1983 júniusa helyett már az idén — a papírgyári építők rendelkezésére bocsátja. A legutóbbi KISZ-akcióban, az ifjúsági szövettség Szolnok városi bizottságának szervezésében a megyeszékhely középiskolásai és szakmunkástanulói az új üzembrésnek áramot szolgáltató tíz kilovoltos kábel építésének földmunkáihoz nyújtottak segítséget.

Portugál szakszervezeti küldöttség látogatása

A SZOT meghívására Manuel Carvalho da Silvának, a CGTP Intersindical vlagjának vezetésével június 14-19. között portugál szakszervezeti küldöttség tett látogatást hazánkban. A küldöttség megbeszélést folytatott Jakab Sándorral, a SZOT főtítkárhelyettesével, a szakszervezetek számos tiszt-

ségviselőjével, valamint szakszervezeti intézményekben, ipari és mezőgazdasági üzemekben tanulmányozta a magyar szakszervezetek szervezési és káderképzési tevékenységét.

A küldöttség szombaton, tegnap elutazott Budapest-ről.